

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาการคล้อยตามอันเนื่องมาจากการกดดันของกลุ่มในสภาพการณ์ที่แตกต่างกันว่าจะมีผลทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยคล้อยตามแตกต่างกันหรือไม่ และแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบมีกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 และจัดสภาพการณ์ให้มีการกดดันของกลุ่มแตกต่างกันดังนี้คือ

1. กลุ่มทดลองที่ 1 กลุ่มนี้จัดให้ผู้รับการทดลองและผู้สังเกต 4 คน แสดงความคิดเห็นต่อข้อความ 6 ข้อความ โดยผู้สังเกต 2 คน จาก 4 คน เห็นตรงกันในการแสดงความคิดเห็นทุกข้อความ

2. กลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มนี้จัดให้ผู้รับการทดลองและผู้สังเกต 4 คน แสดงความคิดเห็นต่อข้อความ 6 ข้อความ โดยผู้สังเกตทั้งหมด 4 คน เห็นตรงกันแต่ตรงกันข้ามกับผู้รับการทดลองในการแสดงความคิดเห็นต่อทุกข้อความ ในกรณีที่ผู้รับการทดลองบางคนมีที่ท่าวิตกกังวลและกระสับกระส่ายระหว่างการทดลองอาจเห็นว่าตั้งแต่เข้าร่วมการทดลองตนยังแสดงความคิดเห็นไม่ตรงกับสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มเลยนั้น ผู้ดำเนินการทดลองเสริมแรงหรือกระตุ้นให้ดำเนินการทดลองต่อ โดยกล่าวว่า "ข้อความทุกข้อความมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก" กลุ่มทดลองนี้จัดขึ้นเพื่อเปรียบเทียบสภาพการณ์การกดดันของกลุ่มที่แตกต่างกันว่าจะมีผลให้ผู้รับการทดลองคล้อยตามความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มแตกต่างกันหรือไม่

การทดสอบการคล้อยตามและการใช้เวลาในการคิดก่อนตอบ เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. จำนวนสเกลที่ผู้รับการทดลองเปลี่ยนระดับความคิดเห็น เมื่อผู้ดำเนินการทดลองอ่านข้อความแล้วให้ผู้รับการทดลองแสดงความคิดเห็น โดยออกระดับความคิดเห็นตั้งแต่ +10 ถึง -10 และเมื่อผู้สังเกตแสดงความคิดเห็นแล้วผู้ดำเนินการทดลองเปิดโอกาสให้ผู้รับการทดลองและ

ผู้คนจะเปลี่ยนความคิดเห็นได้ โดยให้บอกระดับความคิดเห็นที่เปลี่ยนด้วย ในบางข้อความ ผู้คนจะเป็นผู้เปลี่ยนความคิดเห็นก่อนเพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับการทดลองเปลี่ยนความคิดเห็นตาม

2. เวลาที่ผู้รับการทดลองใช้ในการคิดก่อนแสดงความคิดเห็น เมื่อผู้ดำเนินการทดลองอ่านข้อความแล้วจับเวลาที่ผู้รับการทดลองคิดก่อนบอกระดับความคิดเห็นเป็นวินาที

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพศชาย จำนวน 30 คน สุ่มเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 15 คน และกลุ่มทดลองที่ 2 15 คน โดยไม่เลือกอายุและคณะของกลุ่มตัวอย่าง กำลังศึกษาอยู่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ข้อความ 6 ข้อความ ให้แสดงความคิดเห็นโดยบอกระดับความคิดเห็นและเหตุผล รายละเอียดของข้อความมีดังนี้

- 1.1 การแสดงการก้าวร้าวและการต่อสู้เป็นธรรมชาติของมนุษย์
- 1.2 การต่อสู้ในชีวิตของเราเป็นการตัดคนที่ไม่เข้มแข็งออกไป
- 1.3 รัฐบาลในแต่ละประเทศควรออกกฎหมายว่าแต่ละครอบครัวต้องมีบุตรได้ไม่เกิน

สี่คน

1.4 เพื่อให้เกิดความสงบภายในประเทศ แต่ละประเทศจะต้องปกครองแบบประชาธิปไตย

1.5 ควรมีการแก้กฎหมายเกี่ยวกับการหย่าร้างเพื่อทำให้การหย่าร้างทำได้ง่ายขึ้น

- 1.6 การเกณฑ์ทหาร เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของประเทศชาติ

ข้อความดังกล่าวนี้เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปที่ให้ผู้รับการทดลองและผู้คนแสดงความคิดเห็นว่าด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อข้อความดังกล่าว ทั้งนี้ต้องบอกระดับและเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย หลังจากสมาชิกทุกคนในกลุ่มเปลี่ยนหรือไม่เปลี่ยนความคิดเห็นแล้ว ผู้ดำเนินการทดลองจึงอ่านข้อความอื่นต่อไป วัดการคล้อยตามจากจำนวนสเกลที่เปลี่ยนความคิดเห็นและเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบ จำนวนสเกลที่ผู้รับการทดลองเปลี่ยนระดับความคิดเห็นจากความ

แตกต่างระหว่างระดับความคิดเห็นที่ผู้รับการทดลองบอกก่อนและหลังจากที่สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มหรือผู้สังเกต 4 คน แสดงความคิดเห็นแล้ว เช่น ถ้าผู้รับการทดลองบอกว่าเห็นด้วยกับข้อความที่ 1 เป็นระดับ +2 และเมื่อผู้สังเกตทั้งหมดบอกระดับความคิดเห็นและเหตุผลแล้ว ผู้รับการทดลองเปลี่ยนระดับความคิดเห็นโดยบอกว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นระดับ +5 ในกรณีจำนวนสเกลที่ผู้รับการทดลองเปลี่ยนระดับความคิดเห็นเท่ากับ 3 สเกล และถ้าผู้รับการทดลองบอกว่าไม่เห็นด้วยกับข้อความที่ 2 เป็นระดับ -5 เมื่อผู้สังเกตทั้งหมดบอกระดับความคิดเห็นและเหตุผลแล้ว ผู้รับการทดลองบอกระดับความคิดเห็นโดยบอกว่าเห็นด้วยกับข้อความนั้นเป็นระดับ +2 คิดเป็นจำนวนสเกลที่ผู้รับการทดลองเปลี่ยนระดับความคิดเห็นเท่ากับ 7 สเกล

ก่อนเริ่มดำเนินการทดลองผู้วิจัยนำข้อความ 6 ข้อความนี้ไปทดลองใช้กับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 15 คน เพื่อหาเวลาโดยเฉลี่ยที่บุคคลใช้ในการคิดก่อนตอบข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6 โดยตามนักศึกษาดังกล่าวครึ่งละ 1 คน เมื่อไม่มีการแสดงความคิดเห็นของผู้สังเกตหรือไม่มีการกีดกันของกลุ่ม จับเวลาและบันทึกเวลาที่ผู้รับการทดลองใช้ในการคิดก่อนตอบข้อความแต่ละข้อความเป็นรายบุคคล ดังได้แสดงข้อมูลของผู้รับการทดลองทั้ง 15 คน ไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เวลา (วินาที) ที่ใช้ในการคิดก่อนตอบข้อความ 6 ข้อความ ของผู้รับการทดลอง จำนวน 15 คน ที่จัดเป็นกลุ่มควบคุม โดยตอบข้อความลำพังในสภาพการณ์ที่ไม่มีการกีดกันของกลุ่มหรือไม่มีการแสดงความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ร่วมกับผู้รับการทดลอง ในการทดลองนำไปใช้ก่อนสร้างเป็นเครื่องมือใช้ในการทดสอบการคล้อยตามและการใช้เวลาในการคิดก่อนตอบ

คนที่	ข้อความ					
	1	2	3	4	5	6
1	6	9	5	7	6	2
2	7	7	7	2	2	8
3	6	3	4	3	19	3
4	6	7	4	6	8	6
5	6	7	7	10	10	10
6	8	5	7	3	5	4
7	9	12	9	5	10	11
8	22	13	11	6	4	9
9	17	18	9	9	16	11
10	4	6	6	5	31	3
11	7	12	14	5	8	5
12	10	9	6	5	5	12
13	6	5	5	4	3	3
14	5	10	5	5	5	5
15	12	8	7	7	9	7
เฉลี่ย (\bar{X})	8.73	8.73	7.07	5.47	9.4	6.6

เมื่อได้ข้อมูลจากการจับเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบของผู้รับการทดลองในสภาพการณ์ที่ตอบข้อความลำพัง ไม่มีการรบกวนของกลุ่มแล้ว นำข้อมูลมาจัดการดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6
2. นำค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาที่นำมาทดสอบความแตกต่างทางสถิติ โดยผู้วิจัยต้องการทดสอบว่าเมื่อไม่มีการรบกวนของกลุ่มนักศึกษาใช้เวลาคิดก่อนตอบข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6 แตกต่างหรือไม่ ด้วยการทดสอบค่าที ตามสูตร t dependent ดังแสดงผลการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความแตกต่างของช่วงเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6 ของผู้รับการทดลองที่จัดเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 15 คน ในสภาพการณ์ที่ไม่มีการรบกวนของกลุ่ม

ข้อความ	\bar{X}	S.D.	df	t
1	8.73	4.75	14	1.23
2-6	7.45	2.24		

$P > .05$

จากการทดสอบทางสถิติพบว่าในสภาพการณ์ที่ไม่มีการรบกวนของกลุ่มผู้รับการทดลองจำนวน 15 คน ใช้เวลาในการคิดก่อนตอบข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นาฬิกาจับเวลา

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ระยะเตรียมการก่อนทดลอง

1.1 หาเวลาที่บุคคลใช้ในการคิดก่อนตอบข้อความแต่ละข้อความ เมื่อจัดสภาพการให้ไม่มีการกีดกันของกลุ่ม และเหตุผลที่บุคคลเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 15 คน แสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคล และจับเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนแสดงความคิดเห็น นำเวลาที่ได้มาทดสอบความแตกต่างโดยใช้ค่า t พบว่าบุคคลใช้เวลาในการคิดก่อนแสดงความคิดเห็นข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ฝึกผู้ช่วยวิจัยจำนวน 5 คน ทั้งหมดเป็นเพศชาย โดยให้เป็นผู้คัดแนะ 4 คน และเป็นผู้จับเวลารวมทั้งจดเหตุผลขณะดำเนินการทดลอง 1 คน

1.2.1 การฝึกผู้คัดแนะ ผู้วิจัยทำโดย

1.2.1.1 ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์ของการทดลองตามความเป็นจริง และวิธีการทดลองอย่างละเอียด

1.2.1.2 ผู้วิจัยนำข้อความ 6 ข้อความให้ผู้คัดแนะอ่านและนำเหตุผลที่มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในแต่ละข้อความ เหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยได้จากการทดลองนำไปสอบถามนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 15 คน ก่อนดำเนินการทดลอง ให้ผู้คัดแนะท่องจำเหตุผลที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยอย่างละ 1 เหตุผล ในแต่ละข้อความ เหตุผลดังกล่าวมีทั้งหมดดังนี้

เหตุผลที่เห็นด้วย

ข้อความที่ 1

- ก. มนุษย์ทุกคนมีการก้าวร้าวและรู้จักต่อสู้อยู่ในตัวตั้งแต่เกิด แต่อาจไม่ได้แสดงออกมา
- ข. การก้าวร้าวและการต่อสู้เป็นสัญชาตญาณ ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้หรือสั่งสอน
- ค. มนุษย์เป็นสัตว์ชนิดหนึ่ง พฤติกรรมของสัตว์มักจะแสดงถึงการก้าวร้าวและต่อสู้
- ง. เป็นธรรมชาติที่มนุษย์จะรู้จักป้องกันตนเอง เช่นพบว่าบางคนนั้นถ้ามีคนมาก้าวร้าวจะโต้ตอบทันทีโดยไม่ได้ตั้งใจ

ข้อความที่ 2

- ก. ตามกฎของชาลส์ ดาร์วิน ถ้าสัตว์ชนิดใดไม่เข้มแข็งก็จะสูญพันธุ์ไปได้
- ข. สังคมปัจจุบันคนแข่งขันและแก่งแย่งกันมาก คนฉลาดหรือคนที่เข้มแข็งเท่านั้นที่จะมีชีวิตอยู่ได้
- ค. จะเห็นว่าคนที่อ่อนแอไม่ยอมต่อสู้ชีวิต ต้องฆ่าตัวตาย
- ง. การสอบเพื่อเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลและการสอบเข้าทำงานเป็นการคัดคนทั้งสิ้น

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย

- ก. ถ้าการก้าวร้าวและการต่อสู้เป็นธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนต้องแสดงการก้าวร้าวและการต่อสู้ แต่มนุษย์บางคนไม่ได้แสดง เช่น มนุษย์ที่มีการศึกษาอาจยับยั้งพฤติกรรมนั้นได้
- ข. มนุษย์โดยธรรมชาติจะสงบ นอกจากจะมีอะไรมากระตุ้นหรือบีบบังคับ ดังนั้นการก้าวร้าวและการต่อสู้จึงขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมมากกว่า
- ค. มนุษย์เกิดมาเหมือนผ้าขาวสะอาดบริสุทธิ์ ไม่มีการก้าวร้าวบุคคลอื่น การก้าวร้าวเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในภายหลัง
- ง. การก้าวร้าวและการต่อสู้เกิดจากการบีบบังคับ ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม
- ก. คนพิการเป็นคนไม่เข้มแข็ง แต่ยังสามารถในสังคมได้
- ข. ในสังคมจะพบเห็นทั้งคนที่อ่อนแอและเข้มแข็ง ซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยกัน คนที่อ่อนแอหรือไม่เก่งในด้านหนึ่งอาจเก่งหรือเข้มแข็งในด้านอื่น
- ค. โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เกิดมามีความสามารถเท่าเทียมกัน แต่จะอยู่ในสังคมได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับโอกาสหรือความพร้อมมากกว่า
- ง. การต่อสู้ชีวิตเป็นการกระทำเพื่อความอยู่รอดของตน ขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวมากกว่า คนที่ปรับตัวได้ดีอยู่ในสังคมได้

เหตุผลที่เห็นด้วยข้อความที่ 3

- ก. ถ้ามีลูกมากเกินไปทำให้พ่อแม่เลี้ยงลูกได้ไม่ดี ทำให้ประชากรไม่มีคุณภาพ เป็นผลเสียต่อการพัฒนาประเทศ
- ข. ถ้าไม่ออกเป็นกฎหมาย ไม่มีการบังคับ จะไม่มีคนยอมทำตาม เช่นการวางแผนครอบครัวก็ยังไม่ได้ผล
- ค. การออกกฎหมายควบคุมจำนวนบุตรเหมาะสมสำหรับประเทศที่มีประชากรมาก ทรัพยากรน้อย เช่น จีนที่ออกกฎหมายห้ามมีบุตรเกิน 2 คน
- ง. ขณะนี้เกือบทุกประเทศมีประชากรมากเกินความต้องการ ทำให้เกิดปัญหาสังคม เช่น อาชญากรรม

ข้อความที่ 4

- ก. ประชาธิปไตยเป็นการใช้เสียงของคนส่วนใหญ่ เมื่อทุกคนยอมรับเสียงของคนส่วนใหญ่จึงทำให้เกิดความสงบ
- ข. ประเทศที่ปกครองโดยเผด็จการไม่เกิดความสงบภายในประเทศ เช่นฟิลิปปินส์ และรัสเซีย
- ค. โดยธรรมชาติแล้วทุกคนไม่ชอบการบีบบังคับ ดังนั้นการให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นจึงเท่ากับสนองความต้องการของตน
- ง. ประชาธิปไตยเป็นการให้อำนาจให้สิทธิ์และให้เสียงกับพลเมืองทุกคนในประเทศ

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย

- ก. แต่ละครอบครัวมีความสามารถในการเลี้ยงลูกได้ต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพหรือฐานะ ถ้าครอบครัวใดสามารถเลี้ยงลูกได้ดีมีคุณภาพก็ไม่ควรกำหนด
- ข. ไม่ควรออกเป็นกฎหมาย แต่ให้ความรู้ให้ตัดสินใจเอง
- ค. บางประเทศอาจไม่จำเป็นต้องมีการออกเป็นกฎหมาย เช่นประเทศที่ประชากรมีความรู้ในเรื่องการวางแผนครอบครัวมีความพร้อมและเลี้ยงลูกได้ดี
- ง. การออกกฎหมายเป็นการบีบบังคับจำกัดสิทธิ์ อาจทำให้มีการฝ่าฝืน
- ก. ขึ้นอยู่กับลักษณะของประเทศ เช่นจีนประชากรมาก เหมาะกับการปกครองแบบสังคมนิยมมากกว่า
- ข. ขึ้นอยู่กับลักษณะของประชากร ประชาธิปไตยใช้ได้ดีกับประชากรที่มีความรู้มีการศึกษา
- ค. ประเทศที่ปกครองโดยประชาธิปไตยไม่ได้หมายความว่า จะมีแต่ความสงบสุข เช่นสหรัฐอเมริกายังมีปัญหาในประเทศ
- ง. บางประเทศอาจต้องใช้เผด็จการเพื่อความเด็ดขาด เช่นเยอรมัน

เหตุผลที่เห็นด้วย

- ข้อความที่ 5
- ก. การหย่าร้างเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล ถ้าทั้งสองฝ่ายสมัครใจก็ควรทำได้
- ข. ถ้าทั้งสองฝ่ายต้องการหย่าร้างแล้ว ไม่ได้หย่าจะไม่มีความสุขทั้งสองฝ่าย
- ค. การที่คู่สมรสต้องทนอยู่ด้วยกันเนื่องจากหย่ากันไม่ได้ และทะเลาะกันบ่อย ๆ ต่อหน้าลูกอาจทำให้ลูกมีปมด้อย เป็นผลเสียต่อสภาพจิตใจ หย่าแล้วให้ลูกอยู่กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะดีกว่า
- ง. ถ้าทั้งสองฝ่ายต้องการหย่ากันจริง ๆ คงบังคับกันไม่ได้
- ข้อความที่ 6
- ก. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการป้องกันประเทศโดยการเป็นทหาร
- ข. ถ้าไม่มีการเกณฑ์อาจไม่มีคนสมัครใจเป็นทหาร
- ค. ควรมีการเกณฑ์เพื่อมีกำลังทหารไปฝึกเตรียมพร้อมเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น
- ง. ถ้าไม่มีการเกณฑ์ คนก็เลือกแต่อยู่สบาย ๆ ขาดความสำนึกที่จะให้ความสำคัญกับประเทศชาติ

เหตุผลที่ไม่เห็นด้วย

- ก. ถ้าการหย่าร้างทำได้ง่ายจะทำให้ค่านิยมการแต่งงานต่ำลง
- ข. การแก้กฎหมายเป็นการแก้ที่ปลายเหตุ ควรทำให้การจดทะเบียนยากขึ้นจะดีกว่า
- ค. ถ้าการหย่าร้างทำได้ยาก ขึ้นตอนควรมาก ๆ หน่อย คนจะได้คิดให้มาก ๆ ก่อนแต่งงานและจดทะเบียน รวมทั้งจะได้เห็นความสำคัญของการแต่งงาน
- ง. ถ้าการหย่าร้างทำได้ง่าย คนอาจตัดสินใจหย่าโดยใช้อารมณ์ชั่ววูบ ควรให้มีเวลาคิดก่อนตัดสินใจ
- ก. การเกณฑ์อาจทำให้ต้องสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ เช่นนักศึกษาที่รัฐบาลลงทุนทางด้านการศึกษา มาก เมื่อถูกเกณฑ์ไปแล้วถ้าต้องฝึกทหารจะไม่คุ้มกับการลงทุน
- ข. การเกณฑ์ทหารทำให้คนที่มีความรู้ไม่ได้ใช้ความรู้นั้นในช่วงไปเป็นทหาร ไม่ได้สร้างผลงานในด้านที่ตนถนัดให้กับสังคม
- ค. ควรใช้วิธีอื่นดีกว่า อย่างวิธีการพูดหรือให้สมัครใจ เช่นอาสาป้องกันหมู่บ้านหรือทหารพราน โดยให้คนที่อยู่ในดินนั้นสมัคร
- ง. จากการเกณฑ์ทหารทำให้ประเทศนั้นมีกำลังหนุนมาก ทำให้ฮึกเหิมอยากทำสงคราม เป็นการลองกำลังทหารและแสดงอำนาจ

1.2.1.3 ผู้วิจัยแสดงเป็นผู้ดำเนินการทดลอง ผู้ช่วยผู้วิจัยที่ทำหน้าที่จับเวลา และให้ผู้สังเกต 4 คน แสดงความคิดเห็นและเหตุผลตามสภาพการณ์ที่จัดให้ผู้รับการทดลองอยู่ในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เมื่ออยู่ในกลุ่มทดลองที่ 1 ผู้สังเกต 2 คน จะแสดงความคิดเห็นที่แสดงถึงการเห็นด้วยกับผู้รับการทดลอง และเมื่ออยู่ในกลุ่มทดลองที่ 2 ผู้สังเกตทั้ง 4 คนจะแสดงความคิดเห็นที่แสดงถึงการไม่เห็นด้วยกับผู้รับการทดลองซ้ำจนผู้สังเกตบอกระดับความคิดเห็นได้คล่อง และบอกเหตุผลไม่ติดขัด หลังจากนั้นจึงทดลองดำเนินการทดลองกับผู้รับการทดลองที่เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 คน ครั้งละคน จนกระทั่งสามารถดำเนินการทดลองได้อย่างถูกต้องและเหมือนจริง

1.2.2 การฝึกผู้ช่วยผู้วิจัยให้จับเวลาและบันทึกเหตุผล ผู้วิจัยทำโดย

1.2.2.1 ผู้วิจัยอธิบายขั้นตอนวิธีดำเนินการจับเวลาว่าต้องเริ่มจับเวลาผู้รับการทดลองตั้งแต่ผู้ดำเนินการทดลองอ่านข้อความแต่ละข้อความจนจบจนผู้รับการทดลองเริ่มบอกว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว โดยจับเวลาเป็นวินาที และการจับเวลาต้องลอบทำโดยไม่ให้ผู้รับการทดลองรู้ตัว ผู้วิจัยอธิบายการบันทึกระดับความคิดเห็นและเหตุผลลงในแบบบันทึกข้อมูลที่เตรียมไว้ อย่างละเอียดให้กับผู้ช่วยผู้วิจัย

1.2.2.2 ผู้ช่วยผู้วิจัยอธิบายขั้นตอนวิธีดำเนินการจับเวลาและบันทึกระดับความคิดเห็น รวมทั้งเหตุผลอย่างละเอียดให้กับผู้วิจัย เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ช่วยผู้วิจัยเข้าใจขั้นตอนวิธีดำเนินการจับเวลาและบันทึกข้อมูลได้ถูกต้อง

1.2.2.3 ผู้ช่วยผู้วิจัยฝึกจับเวลาและบันทึกข้อมูล โดยเข้าร่วมการทดลองก่อนดำเนินการทดลองจริงกับผู้สังเกต 4 คน และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 คน ครั้งละคน

1.3 การจัดกลุ่มผู้รับการทดลอง โดยแบ่งผู้รับการทดลองเป็น 2 กลุ่ม ใต้รับเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ

1.3.1 ผู้รับการทดลองที่ใต้รับเงื่อนไขทดลองที่ 1 จำนวน 15 คน

1.3.2 ผู้รับการทดลองที่ใต้รับเงื่อนไขทดลองที่ 2 จำนวน 15 คน

การจัดกลุ่มผู้รับการทดลองเพื่อรับเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งนี้เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่าง 2 เงื่อนไข

2. ระยะดำเนินการทดลอง เริ่มการทดลองโดยจัดให้ผู้รับการทดลองเข้ารับการทดลองครั้งละ 1 คน ร่วมกับผู้คัดแนะ 4 คน ผู้คัดแนะจะทำตามที่คัดแนะไว้คือ จะนั่งในอันดับที่ 2, 3, 4 และ 5 ทั้งนี้ผู้รับการทดลองจะได้นั่งในอันดับที่ 1 โดยบังเอิญ และผู้ดำเนินการทดลองจะนั่งที่หัวโต๊ะ

ผู้ดำเนินการทดลองจะแนะนำตัวเองว่าเป็นผู้ช่วยผู้วิจัย (ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งที่แท้จริง) และอธิบายถึงจุดมุ่งหมายของการทดลอง (ซึ่งไม่ใช่จุดมุ่งหมายที่แท้จริง) รวมทั้งอธิบายวิธีแสดงความคิดเห็น ดังนี้

"จุดมุ่งหมายของการพูดคุยกับพวกคุณครั้งนี้ คือเราจะขอสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ในเรื่องที่ว่านักศึกษารู้สึกอย่างไรต่อความสำคัญของมนุษยชาติโดยทั่วไป ข้าพเจ้าจะอ่านข้อความ 6 ข้อความ โดยอ่านครั้งละ 1 ข้อความ หลังจากอ่านข้อความแต่ละข้อความแล้ว ข้าพเจ้าจะขอให้พวกคุณแสดงความคิดเห็นกับข้อความดังกล่าวว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และความคิดเห็นของคุณอยู่ในระดับใด พวกคุณสามารถจัดระดับความคิดเห็นตั้งแต่ +10 ถึง -10 ถ้าพวกคุณเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความดังกล่าวก็จะให้ค่าใกล้ +10 และถ้าพวกคุณไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวอย่างยิ่งก็จะให้ใกล้ -10 และถ้าพวกคุณเห็นหรือไม่เห็นด้วยในระดับกลางก็จะให้ค่าประมาณ +5 หรือ -5 หลังจากที่ไต่ถามคำตอบจากทุกคนแล้วข้าพเจ้าก็จะถามเหตุผลที่พวกคุณแสดงความคิดเห็นดังกล่าวด้วย เมื่อได้ฟังเหตุผลจากทุกคนแล้วพวกคุณที่ต้องการเปลี่ยนความคิดเห็นจากเดิมอาจทำได้ พวกคุณมีคำถามอะไรไหม ถ้าไม่มีข้าพเจ้าจะเริ่มด้วยข้อความแรกเลย"

หลังจากนั้นผู้ดำเนินการทดลองบอกก่อนว่า จะให้ผู้รับการทดลองบอกระดับความคิดเห็นเป็นคนแรก จากนั้นให้ผู้คัดแนะแต่ละคนบอกระดับความคิดเห็น และให้ผู้คัดแนะคนสุดท้ายที่ออกความคิดเห็นให้เหตุผลเป็นคนแรก ย้อนกลับไปจนถึงผู้รับการทดลองเป็นคนสุดท้าย ในทำนองเดียวกัน เริ่มจากผู้คัดแนะคนสุดท้ายย้อนกลับไปสู่ผู้รับการทดลองจะได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนความคิดเห็นของตนได้ ในแต่ละข้อความจะมีผู้คัดแนะมากกว่า 2-3 คน ที่เปลี่ยนระดับความคิดเห็นของตนไม่ได้ และการเปลี่ยนแปลงนี้จะต้องไม่มากกว่า 2 ระดับสเกล ทั้งนี้ทิศทางที่แตกต่างไปจากทิศทางของผู้รับการทดลอง

แบ่งผู้รับการทดลองรับเงื่อนไขทดลองเงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่ง คือ

1. เงื่อนไขกลุ่มทดลองที่ 1 ผู้ศึกษานะ 2 คน จาก 4 คน จะแสดงความคิดเห็นในระดับเดียวกับผู้รับการทดลอง ผู้ศึกษานะที่เหลือ 2 คน จะแสดงความคิดเห็นตรงข้ามกับผู้รับการทดลอง แต่ระดับความคิดเห็นไม่เกินที่ผู้รับการทดลองแสดง เช่น ถ้าผู้รับการทดลองไม่เห็นด้วยในระดับ -5 ผู้ศึกษานะจะบอกระดับไม่เกิน +5 และสามารถบอกเหตุผลได้ เช่นเดียวกับเงื่อนไขกลุ่มทดลองที่ 2
2. เงื่อนไขกลุ่มทดลองที่ 2 ผู้ศึกษานะทั้งหมดในกลุ่มจะแสดงความคิดเห็นตรงข้าม แต่โดยเฉลี่ยระดับเดียวกับหรือใกล้เคียงกับผู้รับการทดลอง เช่น ถ้าผู้รับการทดลองบอกว่าเห็นด้วยในระดับ +7 ผู้ศึกษานะทั้งหมดจะบอกว่าไม่เห็นด้วยในระดับ -6, -7 หรือ -8 โดยสามารถให้เหตุผลได้ด้วย ผู้ศึกษานะแต่ละคนให้เหตุผลแตกต่างกันไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยวัดการคล้อยตามอันเนื่องมาจากการกดดันของกลุ่ม และเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบของผู้รับการทดลอง ทั้งในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งในระหว่างการทดลองผู้ช่วยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

1. เริ่มจับเวลาตั้งแต่ผู้ดำเนินการทดลองอ่านข้อความแต่ละข้อความจนจบ และผู้รับการทดลองเริ่มบอกว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย
2. ระดับความคิดเห็นตั้งแต่ +10 ถึง -10 ของผู้รับการทดลอง รวมทั้งเหตุผล
3. ผู้รับการทดลองเปลี่ยนความคิดเห็นหรือไม่ จำนวนระดับและจำนวนผู้รับการทดลองที่เปลี่ยนความคิดเห็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์จำนวนช่วงเวลาและค่าเฉลี่ยของจำนวนช่วงเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบ ข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6 ในกลุ่มควบคุมที่ตอบลำพัง ในสภาพการณ์ที่ไม่มีกรกดดันของกลุ่ม และนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างทางสถิติเพื่อสร้างเป็นเครื่องมือใช้ในการทดสอบการคล้อยตามและการใช้เวลาในการคิดก่อนตอบก่อนดำเนินการทดลองในระยะดำเนินการทดลอง
2. วิเคราะห์จำนวนสเกลและค่าเฉลี่ยของจำนวนสเกลที่เปลี่ยนระดับความคิดเห็น

ของผู้รับการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เพื่อนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

3. วิเคราะห์จำนวนช่วงเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบข้อความแต่ละข้อความและค่าเฉลี่ยของช่วงเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบของผู้รับการทดลองในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 เพื่อนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

4. วิเคราะห์ความแตกต่างทางสถิติ โดยใช้การทดสอบค่าที่ซึ่งทดสอบใน 2 ลักษณะ คือ

4.1 ใช้การทดสอบค่าที่ โดยใช้สูตร t independent เพื่อทดสอบความแตกต่างของจำนวนสเกลที่เปลี่ยนระดับความคิดเห็นโดยใช้ข้อมูลเฉพาะของผู้รับการทดลองที่เปลี่ยนความคิดเห็นเท่านั้น และจำนวนช่วงเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

4.2 ใช้การทดสอบค่าที่ t dependent เพื่อทดสอบความแตกต่างในกลุ่มควบคุมที่ตอบข้อความลำพัง โดยไม่มีการกีดกันของกลุ่ม ระหว่างจำนวนช่วงเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบ ข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6 เป็นการทดสอบก่อนสร้างเป็นเครื่องมือทดสอบความแตกต่างในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ระหว่างจำนวนช่วงเวลาที่ใช้ในการคิดก่อนตอบ ข้อความที่ 1 และข้อความที่ 2-6